

SADRŽAJ

1. UVOD	13
1.1 Suvremeno sestrinstvo u palijativnoj skrbi	14
2. TERMINOLOGIJA U PALIJATIVNOJ SKRBI	17
2.1 Osnovni pojmovi u palijativnoj skrbi	18
3. POVIJESNI RAZVOJ HOSPICIJA, PALIJATIVNE SKRBI I PALIJATIVNE ZDRAVSTVENE NJEGE	35
3.1 Povijest hospicija i hospicijskog pokreta	36
3.2 Povijest razvoja palijativne skrbi	44
3.3 Palijativna skrb u Republici Hrvatskoj	47
3.4 Razvoj palijativne zdravstvene njegе	54
4. POTREBE ZA PALIJATIVNOM SKRBI	57
4.1 Prepoznavanje pacijenata koji imaju potrebe za palijativnom skrbi	58
4.2 Smjernice za procjenu i prepoznavanje pacijenata s potrebama za palijativnom skrbi	60
4.3 Organizacija i razine palijativne skrbi	66
5. ZDRAVSTVENA NJEGA U PALIJATIVNOJ SKRBI	75
5.1 Ciljevi palijativne zdravstvene njegе	76
5.2 Teorijski koncepti palijativne zdravstvene njegе	78
5.3 Filozofija palijativne zdravstvene njegе	83
5.4 Načela palijativne zdravstvene njegе	85
5.5 Osnovne ljudske potrebe pacijenta s potrebama za palijativnom skrbi	93
5.5.1 <i>Fiziološke potrebe</i>	94
5.5.2 <i>Sigurnosne potrebe</i>	99
5.5.3 <i>Afilijativne potrebe</i>	99
5.5.4 <i>Potreba za samopoštovanjem</i>	101
5.5.5 <i>Potreba za samoaktualizacijom</i>	102
5.6 Proces zdravstvene njegе u pacijenata s potrebama za palijativnom skrbi	103

6. SPECIFIČNOSTI ZDRAVSTVENE NJEGE U PACIJENATA S POTREBAMA ZA PALIJATIVNOM SKRBI	105
6.1 Prehrana i hidracija pacijenata s potrebama za palijativnom skrbi	106
6.1.1 <i>Oblici prehrane u pacijenata s potrebama za palijativnom skrbi</i>	106
6.1.2 <i>Supkutana hidracija</i>	109
6.2 Postupci rješavanja i ublažavanja neugodnih simptoma i patnje pacijenta	113
6.2.1 <i>Smetnje vezane uz dišni sustav</i>	114
6.2.2 <i>Smetnje vezane uz urinarni sustav</i>	116
6.2.3 <i>Smetnje vezane uz gastrointestinalni sustav</i>	117
6.2.4 <i>Problemi s kožom, sluznicama i kosom</i>	121
6.2.5 <i>Umor, poremećaji spavanja, promjene raspoloženja</i>	124
6.3 Pojavnost boli u pacijenta s potrebama za palijativnom skrbi	127
6.3.1 <i>Definicija boli</i>	127
6.3.2 <i>Hormonalni i patofiziološki mehanizmi boli</i>	129
6.3.3 <i>Podjela boli</i>	131
6.3.4 <i>Procjena boli</i>	134
6.3.5 <i>Načini ublažavanja boli</i>	137
7. PSIHOLOŠKI ASPEKTI U PALIJATIVNOJ ZDRAVSTVENOJ NJEZI	143
7.1 Psihološka dimenzija suočavanja s neizlječivom bolešću	144
7.2 Psihološke reakcije u pacijenta s potrebama za palijativnom skrbi	145
7.3 Percepcija gubitka i obrambeni mehanizmi	151
7.4 Proces adaptacije i faze prihvatanja	153
7.5 Percepcija umiranja	158
8. KOMUNIKACIJSKE VJEŠTINE U PALIJATIVNOJ ZDRAVSTVENOJ NJEZI	161
8.1 Važnost i oblici komunikacije u palijativnoj zdravstvenoj njezi	162
8.2 Priopćavanje loših vijesti	165
8.2.1 <i>Protokol SPIKES</i>	167

8.3 Komunikacija s pacijentom na kraju života i članovima obitelji	172
9. SKRB NA KRAJU ŽIVOTA	177
9.1 Sestrinska skrb za pacijenta na kraju života	178
9.2 Sestrinske intervencije nakon smrti pacijenta	179
10. ŽALOVANJE	183
10.1 Definicija žalovanja	184
10.2 Faze žalovanja	185
10.3 Podrška ožalošćenim članovima obitelji tijekom žalovanja	190
11. ETIČKI ASPEKTI U PALIJATIVNOJ ZDRAVSTVENOJ NJEZI	195
11.1 Etička načela u palijativnoj zdravstvenoj njezi	196
11.2 Eutanazija, distanazija, ortotanazija	200
11.3 Etička promišljanja u palijativnoj zdravstvenoj njezi	205
12. PODRŠKA SUDIONICIMA U PALIJATIVNOJ SKRBI	209
12.1 Sudionici u pružanju palijativne skrbi i palijativne zdravstvene njege	210
12.2 Podrška osoblju i obiteljskim njegovateljima u palijativnoj skrbi	211
Literatura	217
Fotografije	239
Kazalo pojmova	241